

Dossier de premsa

Julio Vaquero *Buscar en tierra de nadie*

Joan Vilacasas *Del plein air al firmament*

ESPAI
VolART
BARCELONA

ESPAI
VolART2
BARCELONA

FUNDACIÓ
VILA CASAS

La Fundació Vila Casas presenta als mitjans de comunicació les noves exposicions temporals de la temporada d'hivern dels espais Volart i Volart2 dedicades als artistes Julio Vaquero i Joan Vilacasas que romandran obertes al públic des del 23 de gener al 13 d'abril.

Tot prenent com a punt de partença tres escultures que coincideixen en el temps amb la producció escultòrica elaborada entre els anys 2008 i 2011 i que formà part d'una gran instal·lació titulada "El final de las apariencias" - presentada l'any 2011 a l'Arts Santa Mònica-, la present exposició vol donar continuïtat a temàtiques recurrents en la trajectòria del pintor com ara la fragilitat del nostre present, el que hi ha d'artificiós en l'ús de la pintura i el joc d'il·lusions que és inherent a la naturalesa de l'art.

La mostra, comissariada per Glòria Bosch, es compon d'objectes de mobiliari revestits de pintura i tractats com a instal·lacions escultòriques, però també de pintures i de dibuixos a llapis que recreen aquests objectes que ben aviat es fondran en l'oblit; els quotidians i contemporanis -com ara la rentadora o l'aparell d'aire condicionat-, se situen al mateix nivell que els opulents mobles d'època i que, com tot, i malgrat els esforços per sobreviure, no li guanyaran el pols al temps.

L'obra pictòrica de Vaquero es desenvolupa en el terreny de la representació realista, aprofundint sempre en la seva qualitat matèrica. La seva recerca es concentra en els problemes fonamentals de la llum i l'espai i en la dualitat entre l'espai pla i l'espai tridimensional, tot concentrant la seva mirada en els elements que conformen la cultura i el món del coneixement contemporanis, així com en la situació de la figura a l'interior d'espais simbòlics. Vaquero compon a l'interior del seu estudi els espais que després pinta del natural, per tal de crear un diàleg entre la pintura com a representació tradicional i la pintura com a experiència en l'espai real que l'ha generat.

D'altres dibuixos elaborats amb llapis grafit i aguada sobre paper vegetal entre els anys 2004 i 2013, esdevenen estudis del cos humà on la dermis es veu matisada per la llum que, de manera estrident i incisiva, evidencia la caducitat de la matèria.

El color, tanmateix, és el veritable protagonista de "Buscar en tierra de nadie", una proposta que ha permès l'artista retrobar-se amb la pintura i recuperar les seves inherents característiques pel que fa el procés creatiu; el procés d'elaboració de fons monocroms de color aplicats en grans taques que presenten irregularitats i que com afirma en el text que acompanya la present exposició "aconsegueixen alterar la sensació d'espai òptic en l'obra i com rebel·lant l'artifici material de la pròpia pintura".

La combinació de la disciplina del dibuix i de l'escultura en els primers anys del segle XXI, foren el punt de partida

de tot un procés d'investigació - més de dos anys- que donaren com a resultat un conjunt d'objectes elaborats amb pintura modelada i seca, que, en paraules de l'artista era "una al·legoria del final de l'ús artificios de la pintura, convertint-la a ella mateixa

en l'element creador dels objectes en lloc de ser la matèria usada per a representar-los. Alhora, la instal·lació era també una metàfora sobre la vivència de la fragilitat i el deteriorament del present, de l'espant del temps, plasmada en un grup de volums que, pel seu aspecte trencadís, resultaven per mi un desafiament en el terreny de les tres dimensions".

La convivència amb aquests treballs al taller -presències silencioses-, condueixen a l'artista a elaborar una sèrie de dibuixos de manera espontània que prenen les escultures com a model -*Dibujo de caja fuerte* (2012) i *Caja Fuerte* (2012).

Més endavant, en la planta soterrani de l'Espai Volart, ens introduïm en la segona part de l'exposició centrada, principalment, en el retorn de l'artista a la pintura, tancant, com un cicle, un període en la producció dels darrers anys mitjançant un exercici expositiu on les construccions es troben representades de nou, en els llenços. L'artista s'afronta de nou a la pintura sent coneixedor d'uns processos que han canviat per sempre la seva relació amb aquesta; l' inici d'una nova sèrie - que requereix grans bastidors reclamats per la pròpia naturalesa de la pintura - on la lleugeresa del dibuix es manté, però on la presència del color, plasmat a través d'una pinzellada més gestual i matèrica, d'un to més simbolista, desdibuixada, amb grans taques, esdevé protagonista d'un procés de *de-construcció*.

D'aquesta manera, instal·lació i pintura, recreació i il·lusió s'uneixen en un mateix espai per mostrar-nos el deteriorament i la decadència humana, fent-nos adonar de l'horror del temps que passa fugaç, així com la contínua recerca de l'artista per trobar elements i llenguatges que contribueixin a l'obsessiu intent d'aturar-lo.

Obres en l'exposició

Transferencia y amenaza". Lápiz graso y aguada sobre papel vegetal.
230x330

Col·lecció Laboratoris Salvat

Dibujo de mesa negra. 2006
Llapis grafit i aiguada sobre paper vegetal.
110x175

Col·lecció particular

Dibujo de caja fuerte. 2012
Llapis grafit i aiguada sobre paper vegetal.
110x135

Col·lecció particular

Estudio de torso bajo la luz. 2004
Llapis grafit i aiguada sobre paper vegetal.
vegetal.
97x95

Col·lecció privada. Barcelona

Blancos de luz de plomo. 2004
Llapis grafit i aiguada sobre paper vegetal.
250x190

Col·lecció Fundación Sorigué.

Caja fuerte. 2012
Pintura, resines i quitrà.
200 x100,5 x104

Mesa de oro. 2012
Pintura, resines i quitrà.
82x180x105

Silla dañada. 2012
Pintura, resinas y alquitrán.
90x50x60

Mapa de formas. 2013
Pintura, resines i quitrà.
220x110

Armario vibrante.
Llapis grafit i aiguada sobre paper vegetal.
110x154

Azul rasgado. 2013
Tècnica mixta sobre paper encolat damunt fusta
.220x300

Pintura de los muebles de oro. 2013
Tècnica mixta sobre paper encolat damunt fusta
220x330

Rojos de hierro. 2014
Tècnica mixta sobre paper encolat damunt fusta
230 x 285 cm

Cabeza 2013
Llapis gras i aguada sobre papel vegetal. 25x28

Dades biogràfiques

Llicenciat en Belles Arts i Premi Joan Güell per la Facultat de Belles Arts de Sant Jordi de Barcelona, va començar a exposar en aquesta ciutat l'any 1987. El 1991, la Galeria Forni de Bolònia li dedicà una exposició individual i l'any 1992 la seva obra va ser mostrada a la Kouros Gallery de Nova York.

L'exposició "El realisme a Catalunya", celebrada el 1999 al Centre d'Art Santa Mònica de Barcelona, va mostrar "Zigurat de misterios", un conjunt que dialoga amb la pintura i la instal·lació, el dibuix preparatori del qual s'exhibeix de manera permanent al Museu Can Framis de la Fundació Vila Casas. L'any 2000 va ser convidat pel Museu d'Art Modern d'Ostende (Bèlgica) a participar en l'exposició "Between Earth and Heaven – New Classical Movements in the Art of Today", comissariada pel crític Edward Lucie Smith. L'octubre d'aquell mateix any va ser inclòs en l'edició del volum *New European Artists* i va participar en l'exposició commemorativa que es va celebrar a Sotheby's Amsterdam.

L'any 2001 va participar en una exposició col·lectiva organitzada a la Galeria Forni de Milà amb artistes de tot el continent europeu, que girava entorn la figura humana. L'any 2002 va mostrar la seva obra en el Panorama Museum de Bad Frankenhausen (Alemanya), en l'exposició "Mimesis et Inventio – Contemporary Still Lifes in Europe". L'any 2003, la Sala Parés de Barcelona va celebrar una exposició individual de pintures i dibuixos i, a la tardor d'aquell mateix any, el Museu de Montserrat li va dedicar l'exposició retrospectiva "Realitats il·luminades", iniciant amb ell les exposicions dedicades a artistes contemporanis. El 2004 va participar en l'exposició "Nudo", a la Galeria Forni de Bolònia, i va formar part de l'exposició "Local y visitante" a la Galeria Metta de Madrid. El febrer d'aquell mateix any, exposà la seva primera sèrie de dibuixos sobre paper vegetal a la Galeria Trama de Madrid, que es completà al novembre de 2005 amb l'exposició a la Galeria Trama de Barcelona.

L'any 2007, Vaquero participà en fires internacionals d'art contemporani: MACO '07 (Mexico D.F.) amb la Galeria Trama, i a ART BRUSSELS '07 amb la Galeria Senda de Barcelona. Durant l'estiu, participà en una exposició col·lectiva sobre el realisme espanyol contemporani al Panorama Museum de Bad-Frankenhausen (Alemanya), i en una mostra col·lectiva a la Galeria Marlborough de Barcelona. L'any 2011 mostrà per primera vegada la seva gran instal·lació "El Final de las apariencias" al Centre d'Art Santa Mònica de Barcelona, conjuntament amb una exposició dels seus dibuixos a la Galería Trama de la mateixa ciutat. També participà a la Fira Berliner Liste (Alemanya), amb l'stand de la galeria Trama. Un any més tard, al 2012, participà a la Fira "Just Mad" de Madrid i féu la seva primera mostra individual a la galeria Fúcares d'Almagro, Ciudad Real. Al setembre participà en la col·lectiva "De luces mixtas" a la galeria Marlborough de Madrid. També formà part de l'exposició sobre la obra d'Antonio López a la Fundació Sorigué de Lleida i de "8+1 Un dialogo sobre la pintura y el cine" a la galeria Trama de Barcelona.

Vaquero és habitualment convidat com a conferenciant a universitats, escoles i centres d'art per parlar i reflexionar sobre temàtiques que giren al voltant de la figuració i el realisme. També ha participat com a assessor al programa “La mitad invisible” entorn de l'obra d' Antonio López “La Gran Vía” que es va emetre a La 2 de TVE el febrer de 2012. En l'actualitat, viu i treballa a Barcelona i és assessor artístic de la Fundació Sorigué a Lleida.

Obra en Museus i Col·leccions

- Museu del Futbol Club Barcelona, Barcelona.
- Museu de Pintura de Valdepeñas, Valdepeñas (Ciudad Real).
- Col·lecció Testimoni. La Caixa, Barcelona.
- Col·lecció Editorial Planeta, Barcelona.
- Col·lecció Ernesto Ventós, Barcelona.
- Col·lecció Hesperia, Madrid.
- Col·lecció Luis Infante, Madrid.
- Cortes Regionales de Castilla La Mancha, Toledo.
- Fundació Sorigué, Lleida.
- Fundació Lilly, Madrid.
- Fundació Vila Casas, Barcelona.

Per la seva banda, l'Espai Volart acull fins al dia 13, una exposició retrospectiva que repassarà la trajectòria de l'artista nascut a Sabadell l'any 1920 Joan Vilacasas, considerat un dels artistes cabdals de l'abstracció a Catalunya. En aquest homenatge que és “Del *plein air* al firmament” i que examina les diferents etapes de la producció artística de Joan Vilacasas, pintures, dibuixos, gravats, teixits i projeccions mostren el tarannà multidisciplinari de l'artista i el pas de la figuració a l'abstracció on l'artista va assolir la seva fama internacional. S'inclouen algunes de les obres més emblemàtiques de l'autor, algunes de les quals van participar a la Biennal de Venècia de 1968. D'altra banda, és la primera retrospectiva de l'artista que s'organitza a Barcelona, i també la primera vegada que es donen a conèixer les seves interessants col·laboracions en l'arquitectura, amb murals i esgrafiats de gran format fets per a obres de prestigiosos arquitectes com Antoni Bonet Castellana o Francesc Escudero.

El recorregut expositiu s'enceta amb dibuixos i pintures dels anys cinquanta, època en què l'artista encara defensava una proposta figurativa conformada per retrats, natures mortes i paisatges, alguns amb una certa influència del moviment dels *fauves*. A mesura que s'avança a través de la mostra i es presenten obres més properes al seixanta, es pot veure com Vilacasas passà del bast empastament de les imatges a unes altres determinades per la línia en moviment...fins arribar a les seves planimetries, que són com vistes de ciutats des de les alçades i suggereixen un moviment angular on les línies s'entrecreuen i es formen sistemes o zones separades les unes de les altres.

Per a Cirlot, el moviment presentat per Vilacasas als seus quadres pot ser explicat en termes simbòlics, i així ho fa en escriure, al text que s'ha inclòs al catàleg de l'exposició, que allò que apareix a les pintures del sabadellenc són “laberints, uns inextricables, altres radiants; uns dramàtics, lírics d'altres. Però sempre es tracta de sistemes laberíntics”.

El crític associa les planimetries amb una composició musical de tipus atemàtic; amb un ritme, sí, però gairebé imperceptible, quasi invisible, que es produeix per ampliació o reducció, dispersió o concentració. El resultat, allò que es copsa a primer cop d'ull, és que la pintura representa una xarxa en constant tensió, fet que provoca en aquell qui la contempla curioses sensacions de distensió i contracció, com si en ocasions experimentés un fort impuls i en d'altres una agradable relaxació. Les xarxes treballen i diferencien a través del color i el to, però també a partir de juxtaposicions de subtils transparències, talment com si Vilacasas hagués treballat sobre làmines de vidre i tot seguit les hagués superposat.

Pintor, gravador i ceramista, Joan Vilacasa estudià a l'Escola Industrial d'Arts i Oficis de Sabadell i féu la primera exposició a l'Acadèmia de Belles Arts (1941). El 1949 marxà a París i hi visqué uns anys, en els quals es formà i establí estrets vincles amb figures tan significatives com l'artista Yves Klein. Els seus inicis són els de les experiències figuratives, de tipus modern i estil *École de Paris*, però les substituï per l'abstracció a meitat de la dècada dels 50, moviment que el definí fins al punt que, a finals dels seixanta, Juan Eduardo Cirlot el qualificà com "l'artista més abstracte de l'Estat espanyol del moment".

La seva etapa de major reconeixement començà, però, a la dècada dels cinquanta, en gran mesura arran de l'exposició *L'Art Autre*, programàtica de l'expressionisme abstracte i l'informalisme, en la qual ell i Tàpies, Saura i Tharrats compartiren espai amb Pollock, Tobey, Riopelle, Dubuffet, Appel, Wols, Burri i Fautrier, entre d'altres.

L'artista trobà la seva pròpia veu expressiva en les seves conegudes planimetries, que són imatges conformades a base de línies i configuracions espacials que oscil·len entre construccions en les quals prima la matèria, riques en textures diverses, i composicions realitzades mitjançant veladures i transferències, de caràcter més íntim i introspectiu. Tota la seva producció respon a un ordre personal que transcendeix la realitat i obeeix a mecanismes simbòlics i calculadament estilitzats; la seva significació, el missatge, la idea a comunicar..., no és altra que la mateixa estètica.

Aquestes planimetries, confeccionades en un inici a partir de cal·ligrafies i arabescs sobre un fons elaborat, van atorgar a Vilacasa una important projecció internacional dins el panorama de la modernitat artística. Així, el 1960 participà a la reconeguda mostra *Before Picasso, After Miró* al Guggenheim Museum de Nova York, amb Tàpies, Pijuan, Planell, Millares, Feito, Canogar, Farreras, Francés, Muñoz, Rivera, Sura, Viola i Zobel. Vilacasa exposà a la Biennal de Venècia, a Madrid, Lisboa, Londres, Frankfurt, Berlín, Washington, Rio de Janeiro, Buenos Aires, Taipei, Tòquio...i el 1962 la Tate Gallery de Londres li adquirí una de les seves planimetries.

En tornar de París, el sabadellenc s'instal·là a Barcelona i començà a treballar amb arquitectes com Antoni Bonet Castellana (GATPAC), col·laboració fruit de la qual sorgiren els murals de l'edifici Mediterráneo. Mereixedor de nombrosos guardons, l'obra de Vilacasas va anar evolucionant i transformant-se en quelcom més fred i cerebral, força distant de la tendència dels artistes informalistes del moment a tombar cap al Pop Art o l'abstracció lírica. El camí emprès pel sabadellenc el va conduir a l'aïllament i poc a poc deixà d'exposar.

Vilacasas també fou escriptor. El 1954 publicà el seu primer llibre, *Escrits*, i el 1960 la seva primera novel·la, *Doble blanc*. En total, Joan Vilacasas arribà a publicar 6 novel·les, 12 obres teatrals i nombrosos guions per a ràdio i televisió. La seva obra artística ha estat exposada a nivell nacional i internacional.

Obres en l'exposició

Retrat de Joan Oliver, Sabadell, 1949
Oli sobre tela
Museu d'Art de Sabadell, Ajuntament de Sabadell

Totote Hugué, 1949
Oli sobre tela
Col·lecció particular

París, París, 1950
Oli sobre cartró
Col·lecció Banc Sabadell

Toilette, París, 1950
Oli sobre cartró
Col·lecció M. C. Vila

Homenatge a Braque, París, 1950
Oli sobre tela
Col·lecció M. C. Vila

Sense títol (autoretrat), París, 1951
Aquarel·la sobre paper
Col·lecció M. C. Vila

Sense títol (autoretrat), París, 1951
Punta seca
Col·lecció M. C. Vila

Sense títol, París, 1951
Aiguafort
Col·lecció M. C. Vila

Sense títol (nu), París, 1951
Llapis conté sobre paper
Col·lecció M. C. Vila

Parc Montsouris, París, 1952
Oli sobre tela
Col·lecció Banc Sabadell

Pintura, París, 1956
Tècnica mixta sobre tela
Col·lecció M. C. Vila

Sense títol, París, 1957
Tècnica mixta sobre paper
Col·lecció Josep Casamartina i Parassols

Sense títol, París, 1957
Tècnica mixta sobre paper
Col·lecció Massana-Porras

Planimetria 82, París, 1958
Tècnica mixta sobre tela
Col·lecció particular, París

Planimetria, París, 1958
Tècnica mixta sobre paper
Col·lecció Josep Casamartina i Parassols

Planimetria, París, 1958
Tècnica mixta sobre tela
Col·lecció particular, Sabadell

Planimetria 58, París, 1958
Matèria sobre fusta
Col·lecció M. C. Vila

Planimetria 58, París, 1958
Tècnica mixta sobre tela
Col·lecció particular

Planimetria 58 E, París, 1958
Matèria sobre fusta
Col·lecció M. C. Vila

Planimetria 83, París, 1958
Tècnica mixta sobre tela
Col·lecció particular, París

Planimetria 85 R, París, 1958
Tècnica mixta sobre tela
Col·lecció M. C. Vila

Planimetria, Barcelona, 1959
Gravat sobre paper, tiratge 2/20
Col·lecció particular, Sabadell

Planimetria 33, 1959
Tècnica mixta sobre tela
Col·lecció particular

Planimetria 68/50, Barcelona, 1959
Tècnica mixta sobre tela
Col·lecció particular

Planimetria, Barcelona, 1960
Gravat sobre paper, tiratge 2/20
Col·lecció particular, Sabadell

Planimetria, Barcelona, 1960
Gravat sobre paper, tiratge 2/20
Col·lecció Josep Casamartina i Parassols

Sense títol, 1961
Ras de seda pintat
Col·lecció M.C. Vila

Sense títol, 1961
Ras de seda pintat
Col·lecció M.C. Vila

Sense títol, ca. 1961
Ras de seda pintat
Col·lecció M.C. Vila

Planimetria 3, 1961
Fris pintat sobre setí de seda
Col·lecció M. C. Vila

Planimetria 17K, 1961
Tècnica mixta sobre tela
Col·lecció particular, París

Planimetria 223, 1961
Tècnica mixta sobre tela
Col·lecció particular

Planimetria 9, 1962
Tècnica mixta sobre tela
Col·lecció particular

Planimetria 32, 1962
Tècnica mixta sobre cartró
Col·lecció particular

Sense títol, 1963
Tafetà de seda pintat
Col·lecció M.C. Vila

Sense títol, ca. 1963
Tafetà de seda pintat
Col·lecció M.C. Vila

Sense títol, ca. 1963
tafetà de seda pintat
Col·lecció M.C. Vila

Planimetria 18, 1963
Tècnica mixta sobre tela
Col·lecció particular

Planimetria 60, Barcelona, 1963-1964
Vernissos i pigment sobre tela
Col·lecció particular

Planimetria 60, Barcelona, 1963-1964-1967

Tècnica mixta sobre tela
Col·lecció particular

Sense títol, ca.1964

Tafetà de seda pintat
Col·lecció M.C. Vila

Sense títol, ca. 1964

Tafetà de seda pintat
Col·lecció M.C. Vila

Sense títol, 1964

Tafetà de seda pintat
Col·lecció M.C. Vila

Planimetria (decoració mural), ca.1964

Planxa de ferro esmaltada
Col·lecció Josep Casamartina i Parassols

Planimetria 77, Barcelona, 1964

Tècnica mixta sobre tela
Col·lecció particular

Planimetria 123, Barcelona, 1965

Oli i pintura metal·litzada sobre tela
Col·lecció particular, Sabadell

Planimetria 104, Barcelona, 1965 i 1975

Oli i pintura metal·litzada sobre tela
Col·lecció Josep Casamartina i Parassols

Planimetria 130, 1965-1975

Tècnica mixta sobre tela
Col·lecció particular

Planimetria 66.25, Barcelona, 1966-1975

Tècnica mixta sobre tela
Col·lecció particular

Planimetria 68/48, Barcelona, 1967-1968

Tècnica mixta sobre tela
Col·lecció particular

Planimetria 68/50, Barcelona, 1968

Tècnica mixta sobre tela
Col·lecció particular

Planimetria 16/94, 1994

Tècnica mixta sobre fusta
Col·lecció M. C. Vila

Planimetria 973, 1994

Gouache sobre cartolina

Col·lecció particular

Planimetria t7 VM, 1994

Gouache sobre cartolina
Col·lecció particular

Planimetria XI, 1994
Gouache sobre cartolina
Col·lecció particular

Planimetria 94 X XVI, 1994
Tècnica mixta sobre fusta
Col·lecció M. C. Vila

Astrometria B.T., 1983-1984
Acrílic sobre tela
Col·lecció particular
Planimetria HXC 94, 1994
Pintura i tècnica mixta sobre fusta
Col·lecció particular

Planimetria 720 C, 1994
Tinta sobre cartró
Col·lecció particular

Planimetria 750, 1994
Tinta sobre cartró
Col·lecció particular

Dades biogràfiques

1930-1936

Estudia a l'Escola Industrial d'Arts i Oficis de Sabadell, i té per mestres de dibuix i pintura, respectivament, a Joan Vilatobà i el seu fill Màrius. Estableix amistat amb Joan Oliver i Pere Quart.

1940

Fa el servei militar a Barcelona, al Servicio Topográfico del Ejército, a Capitanía General, i es familiaritza amb el dibuix tècnic de plànols i cartes topogràfiques. Es dedica a pintar a *plein air* paisatges dels voltants de Sabadell.

1941

Amb els pintors Andreu Castells, Lluís Vila Plana i Raimon Roca, entre d'altres, forma part del grup anomenat Cenacle, que s'aplega entorn l'Acadèmia de Belles Arts de Sabadell.

Primera exposició individual, Acadèmia de Belles Arts de Sabadell.

1944

Primera exposició individual a Barcelona, a les Galerías Pictoria.

1949

Marxa a París, on s'hi queda a viure fins a l'any 1959.

1950

Exposició individual a l'Acadèmia de Belles Arts de Sabadell.

1951

Exposició de pintures i gravats a la Galerie La Boétie, París.

1952

Primera exposició individual a la Sala Gaspar, Barcelona.

Exposició individual a l'Acadèmia de Belles Arts de Sabadell.

III Salon de Jeunes Peintres, París.

1953

Exposició col·lectiva *Peintres et Sculpteurs du Collège de la "Cité Universitaire"*, París.

Artistes Espagnols de la "Bibliothèque Espagnole", París.

1954

Publica el seu primer llibre, *Ecrits*, amb il·lustracions pròpies i pròleg de Joan Oliver.

Exposició individual a la Galerie Vivet, París.

Exposició individual a Sala Gaspar, Barcelona.

1956

Deixa enrere la figuració per començar a endinsar-se en l'abstracció.

Exposició individual a Sala Gaspar, Barcelona.

1957

Durant tot un any dibuixa mapes que seran els primers passos de les seves futures Planimetries. El crític Michel Tapié l'incorpora a l'exposició programàtica de l'abstracció informal *L'Art Autre*, promoguda per la Galerie Stadler, de París, al costat de Pollock, Tobey, De Kooning, Riopelle, Dubuffet, Appel, Schulze, Wols, Jenkins, Burri, Mathieu, Fautrier, Saura, Tapiés i Tharrats. L'exposició es presenta a la Sala Gaspar, Barcelona, i al Museo de Arte Contemporáneo, de Madrid. Publica *Sis Contes*, llibre de bibliòfil, amb 6 litografies abstractes.

I Salón de Mayo, Barcelona.

Abstractos Catalanes, Galería Fernando Fe, Madrid.

Six Spanish Painters, The Obelisk Gallery, Washington.

1958

Coneix Yves Klein i esdevenen bons amics. Neix la seva filla Marie Christine a París.

II Salón de Mayo, Barcelona.

Ton-Fan Paintings Exhibition, The Sin sheng Po Press Building,
Taipei, Formosa.

1959

Realitza en ceràmica el mural, de 6 x 1,80m, pel vestíbul d'un bloc d'habitatges de l'arquitecte Gabriel Bracons a Sabadell.

II Salón de Mayo, Barcelona.

Spanische Maler, Frankfurten Kabinet, Frankfurt.

8 Contemporary Spanish Painters, O'Hana Gallery, Londres.

Espaço e côr na pintura Espanhola de hoje, Museo de Arte Moderna,
Rio de Janeiro.

1960

Deixa París i s'instal·la definitivament a Barcelona. El gravat cada vegada pren més protagonisme en la seva producció durant aquesta la dècada. Obté el premi de pintura Juan Gris, concedit per l'AAA (Associació d'Artistes Actuals) i la Cámara Barcelonesa de Arte Actual. Publica la seva primera novel·la, *Doble Blanc*, finalista del premi Joanot Martorell 1959. Amb Rafael Santos Torroella, Joan Hernández Pijuan, Joan Claret, Joan Josep Tharrats, i Josep M. Subirachs, funda "0 Figura" i participa a l'exposició inaugural del grup, *Homenatge informal a Velázquez*, a Sala Gaspar de Barcelona.

Primera exposició individual a Madrid, Galeria Prisma.

Exposició individual, *Arthogar*, Bilbao (individual).

Exposició individual a la Sala Icària, Figueres.

IV Salón de Mayo, Barcelona.

Exposición Nacional de Bellas Artes, Barcelona.

Museo de Arte Contemporáneo, Barcelona.

Siete pintores a la Bienal de Venècia 1960 (amb Alcoy, Hernández Pijuan, García, Planell, Sempere i Tharrats), Sala Gaspar, Barcelona.

XXX Biennale Internazionale d'Arte, Venècia.

La nueva pintura de España (amb Cuixart, Feito, Lucio Muñoz, Méndez, Millares, Saura, Tàpies i Tharrats), Arthur Toot & Sons Ltd., Londres.

Before Picasso, After Miró (amb Tàpies, Millares, Feito, Canogar, Farreras, Juana Francés, Lucio Muñoz, Hernandez Pijuan, Planell, Rivera, Saura, Viola i Zobel), The Solomon R. Guggenheim Museum, Nova York.

Second International Biennial Exhibition of Prints, Museu d'Art Modern de Tòquio, Tòquio.

11 Spanische Maler, Haus am Waldsee, Berlín

Arte Actual Español, Viena; Galerie Kopcke, Copenhaguen; Galerie 59, *Aschaffenburg*; *AMT Für Kunst*, Berlín.

Espacio y color en la pintura española de hoy, exposició itinerant per Sao Paulo, Rio de Janeiro, Caracas, Montevideo i Buenos Aires.

IV Exposição de Artes Plasticas, Alameda, Portugal.

1961

Apareix el vol. 2 de "O figura" dedicat a Vilacasas, amb text de Rafael Santos Torroella.

Li és atorgat el Premi Leiner de Gravat a la IV Biennial de Saõ Paulo. Publica la novel·la *Matèria Definitiva*.

Exposició individual *Vilacasas*, 30 *Aguafortes Recentes*, Secretariado Nacional da Informação, Lisboa. Sala Gaspar, Barcelona.

V *Salón de Mayo*, Barcelona.

IV *Bienal de Saõ Paulo*, Saõ Paulo.

Art Espagnol Contemporain, Brussel·les, Helsinki, Berlín i Bonn.

Tendencias de la pintura catalana, Madrid.

El Objeto, "O figura". Sala Gaspar, Barcelona.

1962

La Tate Gallery adquireix l'obra *Planimetria 303* (1961).

Publica *Operació Viaducte*, novel·la finalista del Premi Sant Jordi 1961.

Exposició individual a Galeria Pierre, Estocolm.

6 *Peintres espagnols* (Picasso, Miró, Clavé, Tàpies, Tharrats i Vilacasas), Galerie Semiha Huber, Zuric.

Three Spanish Painters, Tharrats, Hernández Pijuan, Vilacasas, O'Hana Gallery, Londres.

Pintura Española, Tate Gallery, Londres.

III *International Biennial Exhibition of Prints*, Museu d'Art Modern, Tòquio.

Artistas Españoles Contemporáneos, Madrid.

Pintura catalana, Casón del Buen Retiro, Ministerio Nacional de Educación, Dirección General de Bellas Artes i Ajuntament de Barcelona, Madrid i Barcelona.

20 *Años de pintura*, Barcelona.

Mural "O Figura" i Grafismes "O Figura", Sala Gaspar, Barcelona.

1963

Exposició individual a la O'Hana Gallery, Londres

Exposició individual a Sala Gaspar, Barcelona.

Galeria Il Segno, Roma.

Ateneo, Madrid.

V *Exposition Internationale de Gravure*, Museu d'Art Modern de Ljubljana, Iugoslàvia.

International Aquarell Ausstellung, Stadt Bodensee Museum, Friedrichshafen, Alemanya.

Arte de América y España, Palacio de Exposiciones del Retiro, Madrid.

Palau de la Virreina, Barcelona.

Grabado Español, Print Club, Filadèlfia.

Arte, *Exposición de productos españoles*, Mèxic.

1964

Participa a la primera convocatòria de la Muestra de Arte Nuevo, MAN 64, i en serà un habitual fins l'any 1976. Barcelona. És guardonat a la Biennial d'Alexandria. Publica el llibre *Cartes a un pintor*.

9a *Fran Barcelona*, Galerie Pierre, Estocolm.

Galeria Grises, Bilbao.

Museo de Bellas Artes de Bilbao (obra gràfica de Picasso, Miró, Tàpies, i Vilacasas), Bilbao.

Modern Spanish Painting, Seven Catalanian Artists, The American Federation of Arts, Tallahassee, Florida; Greensboro, Carolina del Nord; Nova York; Greenville, Carolina del Sud; Denver, Colorado; Kansas City, Missouri (EUA).

Fira Mundial, Nova York. *The 4th International Biennial Exhibition of Print*, Tòquio.

XXXII Biennale di Venezia, Venècia.

V Biennale d'Alessandria, Alexandria.

Pintura, Escultura y Grabado Contemporáneo, Academia Española de Bellas Artes, Roma.

Abstractos Catalanes, Conservatorio de las Artes del Libro, Barcelona.

XXV Años de Arte Español. Miró, Picasso, Tàpies, Vilacasas, Palacio de Exposiciones del Retiro, Madrid.

Grabado Español Contemporáneo, Sa Taula, Menorca; Libreria Guardias, Tarragona; Galería Moisés Alvarez, Palma de Mallorca.

Homenaje a Leoncio Quera Tisner, Museu d'Art Contemporani, Vilafamés, Girona.

1965

Participa al *Premio Internazionale Biella per l'incisione*, Biella (Itàlia). Es publica la seva novel·la *Nnoba figurassió*.

6 Modern Spanish Artists, Pretòria (Sud-àfrica); Durbanse Kunsgalery (Suècia)
MAN 65, Barcelona.

Pintura Espahola do século XX, Museo de Arte Moderno, Rio de Janeiro.

Spanish Contemporary Graphics, Aaron Gallery, Washington.

5th International Biennial Exhibition of Print, Tòquio.

Sala Gaspar, Barcelona.

Galeria Grises, Bilbao.

The O'Hana Gallery, Londres

Art Català Contemporani, Museu de Montblanc, Montblanc.

Art de la 2a meitat del segle XX, Sala Gaudí de Reus, Reus.

Pintura Redonda, Ateneo, Madrid.

1966

Exposa les seves ceràmiques a la Sala Gaspar, Barcelona.

Col·labora amb l'arquitecte Antoni Bonet Castellana en la decoració de dos dels vestíbuls de l'edifici Mediterráneo, als carrers Consell de Cent i Comte Borrell, de Barcelona.

Publica les novel·les *Aiguafort del XII* i *Jourdain 65*.

Art de la 2a meitat del segle XX, Terrassa, Cornellà, Manresa i Girona.

Arte Actual, Barcelona, Madrid, Pamplona, Sevilla, València i San Sebastian.

Spanish Prints and Drawings, Luz Gallery, Manila (Filipines).

10 Fran Barcelona och Valencia i Litet Format, Nermans Konsthall, Norrköping (Suècia).

1967

Estrena, al Teatre Romea de Barcelona, la seva primera obra de teatre: *Jo, el serial i la gallina*, protagonitzada per Joan Capri, del qual farà a majoria de guions discogràfics i teatrals.

La Pintura Abstracta hoy, Vilacasas, Claret i Tharrats, Galería Biosca, Madrid.

Artistas del Grabado Contemporáneo, Sala Gaspar, Barcelona.

El Arte de Grabar, Col·legi d'Arquitectes de Catalunya i Balears, Barcelona.

Homenatge a Picasso, Antic Hospital de la Santa Creu, Barcelona.

Museo de las Casas Colgadas, Cuenca.

Contemporary Spanish Artists. 10 Artists of the Catalan School, The National Gallery of Canada, Ottawa (Canadà).

Ut Min Lâda, Norrköping Museum, Norrköping (Suècia).

1968

Estrena dues obres de teatre a Barcelona: *Funerari*, al Teatre Romea, amb Joan Capri, i *L'enterrament és a les quatre*, al Teatre Windsor, de Barcelona.

XXXIV Biennale de Venezia.

First Triennale-India, Lalit KalaAkademi, Nova Delhi.

Mostra Internazionale della Grafica Contemporánea, Villa Olmo, Como (Itàlia).

10 Artists of the Catalan School, The National Gallery of Canada, Ottawa (Canadà).

1969

Estrena *El Malalt Imaginari*, traducció i adaptació de l'original de Molière al Teatre Calderón de Barcelona. Escriu la sèrie televisiva *Enigma*.

Art Espagnol d'aujourd'hui, Museu Rath, Ginebra.

Museo de Arte Contemporáneo, Castell de La Geltrú, Vilanova i la Geltrú.

Galeria Ianua, Barcelona.

Homenatge a Rafael Benet, Palau de la Virreina, Barcelona.

Tendencia Esencialista, Dirección General de Bellas Artes, Madrid.

1970

Adaptació radiofònica d'*Operació Viaducte*.

Galerie Günther Franke (amb Joan Claret), Munic.

Sala Gaspar, Barcelona.

Ianua (amb Arranz Bravo, Bartolozzi, Claret, Subirachs, Tharrats, Todó i Trepà), Barcelona.

MAN 70, Palau de la Virreina, Barcelona.

1971

Estrena *El do d'Adela*, la seva traducció i adaptació d'una obra francesa de Barillet et Gredy, al Teatre Romea de Barcelona.

Exposició individual a Sala Gaspar, Barcelona.

Exposició individual a Sala Santa Catalina, Madrid.

Museu de l'Empordà, Figueres.

Galeria Trece, Barcelona.

TECNO, Barcelona.

Mà de pintura, Col·legi d'Arquitectes de Catalunya i Balears, Barcelona.

Forma i Poema, Institut d'Estudis Nord-Americans, Barcelona

1972

Es guardonat amb el *Premio Internazionale Biella per l'incisione*, Biella (Itàlia).

Estrena *L'amic del ministre* al Teatre Romea de Barcelona.

Homenatge a Josep Lluís Sert, Col·legi d'Arquitectes de Catalunya i Balears, Barcelona.

Hommage à Pablo Picasso, Vallauris.

Homenatge a J.V.Foix, Museu de l'Empordà, Figueres.

Homenatge a Juan Eduardo Cirlot, Galeria Manuel Barbié, Barcelona.

Escola de Belles Arts d'Olot, Olot.

Primera Muestra de Arte Contemporáneo Catalán, Graus (Osca).

Museu d'Art Contemporani d'Eivissa, Eivissa.

Museo de Arte Contemporáneo, Vilafamés (Castelló).

1973

Estrena *El peu de la lletra* al Teatre Romea de Barcelona.

Comença a utilitzar el pseudònim de Carles Valls per a les seves obres de teatre.

- MAN 73, Galeria Adrià, Sala Gaspar, Galeria René Metràs, Barcelona.

- *Homenatge a Pablo Picasso*, Antic Hospital de la Santa Creu, Barcelona.

- *Homenatge a Joaquim Llucà*, Cercle Artístic de Sant Lluc, Barcelona.

- *Opercula Latrinae*, Galeria Nova, Barcelona.

1974

Participa a l'exposició de carrosseries pintades, cedides per la casa Seat, a la Rambla de Catalunya de Barcelona. Estrena *El cap i la fi* al Teatre Romea de Barcelona.

Atualidade Espahola das Artes Plásticas, Sao Paulo.

Spanish Graphics 74, Galerie Rizzoli, Nova York.

Art Espagnol d'aujourd'hui, Brussel·les.

Biennal d'Eivissa, Museu d'Art Contemporani, Eivissa.

Exposición Crítica Pintura Española Actual, Galeria de Arte Atenas, Saragossa; Galería Internacional, Madrid; Galería Matisse, Barcelona.

MAN 74, Galeria Adrià, Galeria Dau al Set, Galeria René Metràs, Barcelona.

1975-1976

Premio Internazionale Biella per l'incisione, Biella (Itàlia).

II Biennal d'Eivissa, Museu d'Art Contemporani, Eivissa.

Estrena *Mercè dels uns, Mercè dels altres*, protagonitzada per Mercè Bruquetas, que obtindrà el premi Margarida Xirgu 1977.

Hospital Sant Joan de Déu, Barcelona.

Homenatge a Rafael Alberti, Galeria Adrià, Galeria Dau al Set, Sala Gaspar, Sala Maeght, Barcelona.

Galeria 42, Barcelona.

MAN 76, Galeria Adrià, Galeria Trece, Barcelona.

Art mes enllà, Palau de la Virreina, Barcelona.

Amnistia, Drets Humans i Arts, Fundació Joan Miró, Barcelona.

1977

Sala Gaspar, Barcelona.

Galeria Matisse, Barcelona.

Hospital Sant Joan de Déu, Barcelona.

Nadal, soterrani del metro Plaça Universitat, Barcelona.

Homenatge a Catalunya, Fundació Miró.

1978

L'arquitecte Francesc Escudero li encarrega la decoració esgrafiada integral de les façanes de dos blocs d'habitatges a Sarrià, als carrers Ferreres Valentí i Enric Giménez. Estrena *Tres crits i una sola veu* a La Cova del Drac, Barcelona.

8 Fran Barcelona, Solvesbrgs Konsthall, Suècia.

Acadèmia de Belles Arts de Sabadell.

Collection of lithographies, Perpinyà.

Setze artistes i una bandera, Sala Gaspar, Barcelona

Mostra Homenatge a Joan Miró, Palau de Soller, Palma de Mallorca.

Homenatge a Lola Anglada, Tiana.

El Realismo en la pintura actual española, Museu Puskin, Moscou; Ermitage, San Petesburg.

1979

Nombres significativos del arte español contemporáneo (Vyznacná Jména Soucasneho Spanelskeho Malirstvi), Národní Galerie, Praga; Muzeum Narodowe, Varsòvia; Nacionalna Hudozestvena Galerija, Sofia; Museu de Stadt Linz, Linz; Instituto de España, Viena; Magyar Nemzeti Galéria, Budapest; Muzeul National de Arta al Romaniei, Bucarest, Vucarest; Muzej savremene umetnosti Beograd, Belgrad; Moderna Galerija, Ljubljana.

Exposició *Wybitimi Przedstawiciele Współczesnej Sztuki Hiszpańskiej*, Varsòvia.
XIè Festival International de la Peinture, Cagnes-sur-mer (França).
Festa de la Lletra, Galeria Ciento, Eude, Joan Prats, BCD i Sala Gaspar, Barcelona.
Catalunya pels Drets Humans, Barcelona.

1980

Publica *El cap i la fi* o *El cap de l'Alcalde*. Sèrie televisiva *Un altre terrorisme*.
Federació d'Artistes Plàstics de Catalunya, Antic Hospital de la Sant Creu, Barcelona.

1981

Sala Gaspar, Barcelona.
Homenatge a Picasso. Els Artistes Catalans d'ara, Antic Hospital de la Sant Creu, Barcelona.

1982

Estrena *Dolça de les Tàpies*, protagonitzada per Mercè Bruquetas, a la Sala Villarroel de Barcelona. Sèrie televisiva *En Català de primera mà*.
Arts Plàstiques 50-80, Expocultura, Barcelona
Arco, Madrid
Artistas Catalanes contemporáneos, Círculo Catalán, Madrid.
Grabadores Franceses. Grabadores Españoles, Casa Velázquez, Madrid; Colegio de España, París.

1983

Un segle de revistes d'art i poesia, Sala Gaspar, Barcelona.
El Gravet de creació, Centre Cultural Caixa de Pensions, Barcelona.

1986

Estrena *Sin Chapa y sin collar* al Teatre Goya de Barcelona.
Arte Español en Nueva York 1950-1970, Fundación Juan March, Madrid.

1987

El músic Josep Pujol l'inclou al seu espectacle musical *Escala Còsmica*, al Planetàrium de Barcelona, junt amb Ràfols Casamada, Clavé, Viladecans, Tharrats, Subirachs i Montserrat Gudiol.
Astrometries 86-87, Exposició individual a l'Estudi Quasar, Sabadell.
Autoretrats, Museu d'Art de Sabadell.
Paraguas Inmorales, Círculo Belles Artes, Madrid.

1988

Paraguas Inmorales, On-Diseño, Barcelona; Círculo de Bellas Artes, Madrid.
Solverborgs Konsthall, Suècia.
Sala Thomas, Weiden, Alemanya.

1989

On és el temps?, *On-Diseño*, Estació de França, Barcelona.

1990

Participa com a guionista a la sèrie humorística de TV3 *Amb l'aigua al coll*.
Informalisme a Catalunya, Centre d'Art Santa Mònica, Barcelona.

1991

A la vora dels pintors, Fundació Lluís Companys, Barcelona.

1992

La Galeria Inge Maltus de Sabadell promou un homenatge a Vilacasas que inclou una retrospectiva al Museu d'Art i a la pròpia galeria, la reedició d'*Escrts*, l'encàrrec del cartell de la Festa Major i d'una astrometria gran per instal·lar a l'aire lliure, a més de l'estrena d'una obra de teatre. Finalment, però, i per descord entre l'artista i l'ajuntament, només es farà el cartell i l'estrena de l'obra *Tia Bona* al Teatre Municipal La Faràndula.

1993

Arta Catalana, Galeria Etaj, Bucarest.

1995

Art solidari contra la sida, Drassanes, Barcelona.

Un crit contra la intolerància, Escola Industrial, Barcelona.

7 del MAN avui, Galeria Tres Punts, Barcelona.

Mostra d'Art Català Contemporani, Caixa Sabadell, Sabadell.

1997

Exposició antològica a l'Acadèmia de Belles Arts de Sabadell.

Del Retrato al Autoretrato, Galeria Maria José Castellví, Barcelona.

Un crit contra la intolerància, Casa Elizalde, Barcelona.

Homenatge dels artistes sabadellencs a la Sardana, Acadèmia de Belles Arts de Sabadell.

1999

Entre la continuïtat i el trencament. Art a Sabadell 1939-1959, Museu d'Art de Sabadell.

Homenatge a Joan Oliver, Galeria Nova 3, Sabadell.

2002

Inauguració de la Biblioteca Central Vapor Badia de Sabadell on està exposat el Seat 600 de Joan Vilacasas.

Galeria d'Art Shatevín, Barcelona.

2004

Reedició d'*Operació Viaducte*.

2005

Fa un dipòsit i una donació de part de la seva producció i de la seva col·lecció d'objectes al Museu d'Art de Sabadell, que ho exposa en una monogràfica.

La Fundació La Mirada, de Sabadell, reedita, en facsímil, *Sis contes*.

2006

La Fundació La Mirada edita la plaquette *Temps i records en una «Mirada»*.

Gravadors catalans del segle XX, exposició virtual penjada en xarxa, Biblioteca de Montserrat, Abadia de Montserrat.

Informalisme a Catalunya. 1957-1967, Sala d'Exposicions Caixa de Tarragona, Tarragona; Museu d'Art Jaume Morera, Lleida; Biblioteca-Museu Víctor Balaguer, Vilanova i la Geltrú.

Utopies de l'origen. Avantguardes figuratives a Catalunya 1946-1960, Palau Moja, Barcelona.

Vilacasas o les planimetries laberíntiques, Galeria Principal Art, Barcelona.

2007

Mor a Barcelona el 17 de gener als 86 anys. Reedició de la seva primera novel·la, *Doble blanc*. La Fundació La Mirada, de Sabadell, reedita, en facsímil, *Escrits*.

FUNDACIÓ VILA CASAS

Oficines

Carrer Ausiàs Marc, 20, pral.
08010 Barcelona
Tel. 93 481 79 80
fundacio@fundaciovilacasas.com
www.fundaciovilacasas.com

Espai Volart / Volart 2
Carrer Ausiàs Marc, 22
08010 Barcelona
Tel. 93 481 79 85
espaivolart@fundaciovilacasas.com

Can Framis
Carrer Roc Boronat, 116-126
08018 Barcelona
Tel. 93 320 87 36
canframis@fundaciovilacasas.com

Can Mario
Plaça Can Mario, 7
17200 Palafrugell (Girona)
Tel. 972 306 246
canmario@fundaciovilacasas.com

Palau Solterra
Carrer de l'Església, 10
17257 Torroella de Montgrí (Girona)
Tel. 972 761 976
palausolterra@fundaciovilacasas.com